

Θεωρίες Επαγγελματικής Ανάπτυξης

Τρεις κατηγορίες...

- ▶ Ψυχολογικές
- ▶ Μη Ψυχολογικές
- ▶ Σύνθετες θεωρίες.

Ψυχολογικές

- ▶ Εστιάζουν στο άτομο
  - ▶ Ψυχοδυναμικές θεωρίες
  - ▶ Εξελικτικές θεωρίες
  - ▶ Θεωρίες μάθησης
  - ▶ Θεωρίες λήψης απόφασης

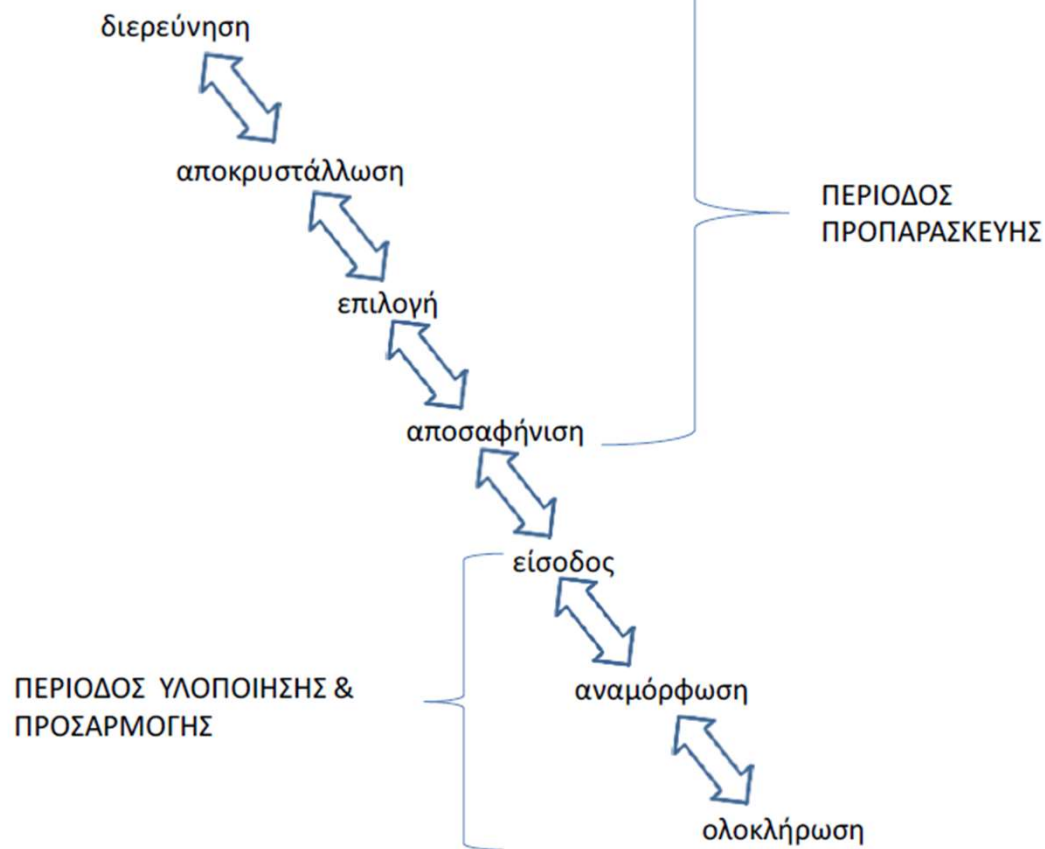
Ψυχοδυναμικές

- ▶ η επαγγελματική δραστηριότητα δεν είναι παρά εκδήλωση «μετουσίωσης» απωθημένων επιθυμιών και ενστίκτων σε κοινωνικά παραδεκτές μορφές συμπεριφοράς.
- ▶ **τα πρώτα έξι χρόνια ζωής του ατόμου είναι καθοριστικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και των αναγκών και κατ' επέκταση στη μετέπειτα επιλογή επαγγέλματος.**
(Bordin et. Al.)

Εξελικτικές Θεωρίες

- ▶ Οι επαγγελματικές προτιμήσεις και ικανότητες, οι καταστάσεις μέσα στις οποίες οι άνθρωποι ζουν και εργάζονται καθώς και η αυτοαντίληψη τους, **αλλάζουν** με τον χρόνο και την εμπειρία (D. Super)

Εξελικτική Θεωρία της Επαγγελματικής Ανάπτυξης του Ατόμου, των Tiedman & O' Hara

Εξελικτική Θεωρία της Επαγγελματικής Ανάπτυξης του Ατόμου, των Tiedman & O' Hara

Η προηγούμενη ακολουθία χαρακτηρίζεται από **ανοργάνωτες** σκέψεις σχετικά με τους επαγγελματικούς τομείς, ακολουθούν **αρχικές κρίσεις** για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τους. Εν συνεχεία κάποιες προκαταρκτικές σκέψεις λαμβάνονται, που συνοδεύονται από **αμφιβολίες** και περαιτέρω ανάπτυξη των αποφάσεων. Το άτομο εισάγεται σε κάποια επαγγελματική ομάδα και **ταυτίζεται πλήρως με τους σκοπούς της** ομάδας αυτής, στη συνέχεια αρχίζει να **αμφισβητεί** αυτούς τους σκοπούς και προσπαθεί να **αναμορφώσει** εν μέρει την ομάδα. Τέλος στη φάση της ολοκλήρωσης το άτομο φαίνεται να **επιλύει τις αντιθέσεις μεταξύ της ατομικότητας του και των απαιτήσεων της επαγγελματικής ομάδας** και καταφέρνει να **ισορροπεί** αυτά τα δυο. Όλη η παραπάνω διαδικασία εξετάζεται μέσα στο πλαίσιο της προσπάθειας του ατόμου να διαμορφώσει ένα **επαγγελματικό «εγώ»**.

Θεωρίες Μάθησης

- ▶ οι προσωπικότητες των ατόμων και οι διάφορες συμπεριφορές που εκδηλώνουν, δημιουργούνται μάλλον από τις εμπειρίες μάθησης του κάθε ατόμου παρά από έμφυτες ψυχικές ή αναπτυξιακές διαδικασίες
(A. Bandura, 1977)

Θεωρίες Λήψης Απόφασης

- ▶ Το άτομο θα βοηθηθεί να προβλέψει τα αποτελέσματα κάθε εναλλακτικής λύσης. Κατόπιν θα διαλέξει τη λύση που του υπόσχεται τη μεγαλύτερη ανταμοιβή για την επένδυσή του με τη μικρότερη πιθανότητα αποτυχίας

Μη Ψυχολογικές Θεωρίες

- ▶ Αποδίδουν την επαγγελματική ανάπτυξη και εκλογή σε παράγοντες εξωτερικούς προς το άτομο.

Σύνθετες Θεωρίες

- ▶ η επαγγελματική ανάπτυξη και επιλογή επηρεάζεται άμεσα ή έμμεσα από πλήθος παραγόντων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτικοί, πολιτισμικοί, γεωγραφικοί, βιολογικοί και ψυχολογικοί

Ερώτηση:

Αν έχανεσ τη δουλειά σου, ποιο νομίζεις ότι θα ήταν το πρώτο συναίσθημα που θα βίωνεσ;

Άσκηση

Ο Σταύρος **-53 ετών-** εργαζόταν ως τεχνίτης σιδήρου σε βιοτεχνία. Εδώ και 9 μήνες **έχασε** τη δουλειά του. Είναι **παντρεμένος**, η γυναίκα του εργάζεται σε μια άλλη βιοτεχνία, κι **έχει 2 παιδιά**, δυο αγόρια 21 και 24 ετών που ακόμα ζουν μαζί τους. Ο Σταύρος όταν απολύθηκε αισθάνθηκε γέρος κι άχρηστος και **ντράπηκε** να το πει στην οικογένειά του. Έτσι, κάθε πρωί φεύγει από το σπίτι του, **σαν να πηγαίνει στη δουλειά**, και γυρίζει την ώρα που γύριζε αν εργαζόταν. Ως μισθό φέρνει μέρος της αποζημίωσης (που ευτυχώς πήρε από τον πρώην εργοδότη του) αλλά το μικρό αυτό κεφάλαιο κοντεύει να τελειώσει. Που και που βρίσκει να κάνει κάποιο ευκαιριακό μεροκάματο αλλά φυσικά αυτό **δεν φτάνει** να καλύψει τα έξοδα. Η διάθεσή του είναι πολύ κακή, έχει κλειστεί στον εαυτό του και δεν επικοινωνεί με τα μέλη της οικογένειάς του, μερικές φορές, μάλιστα, τους μιλά και πολύ άσχημα.

Ο Σταύρος **απευθύνεται** σε ένα σύμβουλο σταδιοδρομίας με αίτημα την βοήθεια αναζήτησης εργασίας. Ποιες είναι οι πρωταρχικές ενέργειες του συμβούλου;